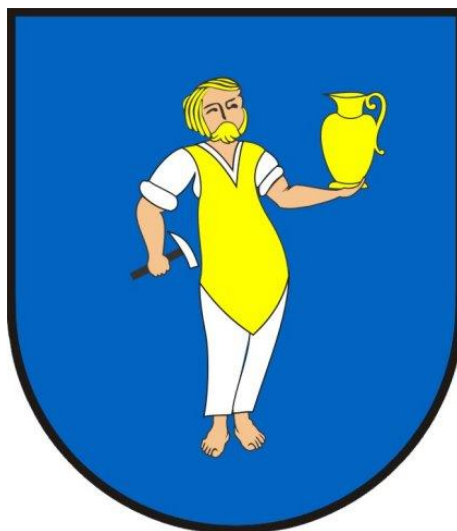

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESSTRZENNEGO GMINY KOSZĘCIN

GMINA KOSZĘCIN

KOSZĘCIN, 2017

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy.....	3
1.2. Cel i zakres prognozy	3
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	3
1.4. Wykorzystane materiały	4
2. USTALENIA ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
2.1. Obszar opracowania	4
2.1.1 Położenie geograficzne.....	4
2.1.2 Położenie administracyjne	4
2.2. Zawartość i główne cele projektu zmiany studium.....	4
2.3. Powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami	5
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
3.1. Uwarunkowania fizjograficzne	8
3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego	11
3.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	14
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	15
5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	15
6. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY	15
6.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	15
6.3 Obszary proponowane do objęcia ochroną	15
6.4 Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	15
7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	16
8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO	17
8.1 Różnorodność biologiczna	17
8.2 Rośliny i zwierzęta	17
8.3 Wody powierzchniowe i podziemne	18
8.4 Krajobraz.....	19
8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny.....	19
8.7. Zabytki, krajobraz kulturowy	19
8.8 Obszary chronione.....	20
8.9 Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na zdrowie i warunki życia ludzi	20
8.10. Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na otoczenie i oddziaływania skumulowane	20
8.10. Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na klimat	20
9. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
9.1 Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne.....	22
9.2 Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska	22
9.3 Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	23
10. 4 Rozwiązania służące ochronie krajobrazu	23
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM	23
11. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	23
12. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	24
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	24

Opracowanie: mgr inż. Sylwia Wróbel

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Organ opracowujący projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 i art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2017 poz. 1405). Podstawę formalną opracowania stanowią natomiast uchwały Rady Gminy Koszęcin:

- 1) Nr 287/XXX/2016 z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Koszęcin przy ul. Sobieskiego,
- 2) Nr 296/XXXI/2016 z dnia 13.12.2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Brusiek przy ul. Kościelnej,
- 3) Nr 298/XXVI/2016 z dnia 13.12.2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego między miejscowościami Sadów i Rusinowice wzdłuż drogi DPS 2331.

Do najważniejszych aktów prawnych wykorzystanych podczas sporządzania prognozy należą:

- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 210);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2016 poz. 2134 ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1121);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 1446 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2016, poz. 1987 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2017 r poz. 1405);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1131, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r, poz. 1348);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. z 2004r. Nr 168, poz. 1765);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2016 r. poz. 71 ze zm.).

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Koszęcin. Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu zmiany studium nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2017 poz. 1405) z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu zmiany, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany studium uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu dla wydzielonych jednostek urbanistycznych, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Zasadniczą część prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym, co pozwala przedstawić oddziaływanie przewidywanego sposobu zagospodarowania jednostek urbanistycznych na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Opracowanie zostało sporządzone w oparciu o:

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin

- *Metody opisowe* - charakterystyki i oceny istniejącego stanu poszczególnych elementów środowiska oraz analizy jakościowe oparto na danych na danych uzyskanych z Urzędu Gminy, a także wojewódzkiego monitoringu środowiska.
- *Metoda wartościowania* skutków przewidywanych zmian w środowisku, podczas realizacji ustaleń planu i wpływu ustaleń projektu planu na komponenty środowiska.

1.4. Wykorzystane materiały

Do podstawowych materiałów źródłowych wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy należą:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Koszęcin, 2011.
- Gminny Program Ochrony Środowiska, Gmina Koszęcin, 2003.
- Sprawozdanie Wójta Gminy Koszęcin z wykonania Gminnego Programu Ochrony Środowiska, Koszęcin, 2006.
- Kleczkowski A.(red), 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. Skala 1:500000. Wyd. Inst. Hydr. i Geol. Inż. AGH, Kraków.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach: Stan Środowiska w województwie śląskim w roku 2011
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin, uchwała Nr 308/XXX/2013 Rady gminy Koszęcin z dnia 30 stycznia 2012 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin, 2012,
- Mapa hydrograficzna w skali 1: 50 000. Arkusz M-34-50-B Kalety
- Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000 Arkusz M-34-50-B Kalety
- Mapa geologiczna w skali 1: 50 000 Arkusz M-34-50-B Kalety
- Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000 Arkusz nr 844 Boronów i Arkusz 877 Kalety
- Mapa topograficzna w skali 1:10 000 Arkusze Kalety, Lubliniec.

2. USTALENIA ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Obszar opracowania

2.1.1 Położenie geograficzne

Gmina Koszęcin położona jest w północnej części Wyżyny Śląskiej we wschodniej części na tzw. Garbie Woźnickim. Część południową gminy obejmuje Równina Opolska - Obniżenie Małej Panwi. Najwyżej położonym wzniesieniem jest przysiółek Bukowiec 323 m n.p.m. Administracyjnie znajduje się w powiecie Lublinieckim - północnej części Województwa Śląskiego.

2.1.2 Położenie administracyjne

Obszar opracowania zmiany studium znajduje się w obrębach Rusinowice, Sadów, Koszęcin i Brusiek gminy Koszęcin. Gmina Koszęcin położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie lublinieckim. Graniczy z gminami: Lubliniec, Kochanowice, Herby, Boronów, Woźniki, Kalety, Tworóg. Powierzchnia gminy wynosi 129 km².

2.2. Zawartość i główne cele projektu zmiany studium

Przedmiotem zmiany studium jest uzupełnienie przeznaczenia terenu o tereny

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej
- IT – tereny infrastruktury technicznej

W zakresie zmiany studium wystąpiły tereny rolne i teren drogi powiatowej, dla których nie wprowadza się zmian. Teren infrastruktury technicznej (IT) jest istniejącą wieżą telefonii komórkowej.

Analizowana zmiana studium stanowi kolejną zmianę po zmianie studium przyjętym uchwałą Nr 284/XXX/2016 RADY GMINY KOSZĘCIN z dnia 24 listopad 2016 w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin.

Uchwałą Nr 284/XXX/2016 RADY GMINY KOSZĘCIN z dnia 24 listopad 2016 w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin zostało wprowadzone 11 terenów, ponumerowanych na ujednoliconym załączniku graficznym studium.

Z uwagi na przejrzystość zapisów ujednoliconego studium tereny opracowywanej zmiany ponumerowano kolejnymi numerami od 12 do 14:

- Nr 12 - teren w miejscowości Koszęcin przy ul. Sobieskiego,
- Nr 13 - teren w miejscowości Brusiek przy ul. Kościelnej,
- Nr 14 - między miejscowościami Sadów i Rusinowice wzdłuż drogi DPS 2331.

Nr 12 - teren w miejscowości Koszęcin przy ul. Sobieskiego – stanowi teren niezabudowany zurbanizowany położony w środku zabudowy wsi gminnej, przy drodze wojewódzkiej; przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy

mieszkańcовой; projekt zmiany studium zmienia kierunki rozwoju przedmiotowego terenu na zabudowę mieszkaniową i usługową. (załącznik nr 1 do prognozy)

Nr 13 - teren w miejscowości Brusiek przy ul. Kościelnej - stanowi teren niezabudowany w zwartym układzie wsi Brusiek, położony pomiędzy ulicą kościelną a drogą wojewódzką; przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy letniskowej; projekt zmiany studium zmienia kierunki rozwoju przedmiotowego terenu na zabudowę mieszkaniową. (załącznik nr 2 do prognozy)

Nr 14 - między miejscowościami Sadow i Rusinowice wzdłuż drogi DPS 2331 – w znacznej części niezabudowany rolny, część terenu obejmuje zabudowę we wsi Rusinowice oraz istniejącą wierzę telefonii komórkowej. przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy mieszkaniowej, w części przy wsi Rusinowice na pozostałych terenach tereny rolne, projekt zmiany studium utrzymuje tereny zabudowy mieszkaniowej oraz wprowadza na terenach rolnych wzdłuż drogi powiatowej nowe tereny zabudowy mieszkaniowej.

Zmiana studium utrzymuje obowiązujące ograniczenia środowiskowe, ochrony zabytków zasady obsługi terenów w infrastrukturę techniczną.

Obowiązujące Studium, którego zapisy w tym zakresie nie ulegają zmianie i obowiązują dla całego terenu gminy w tym dla terenów objętych projektem zmiany studium, zakłada:

W uporządkowaniu gospodarki wodno- ściekowej:

- Objęcie wszystkich miejscowości wraz z przysiółkami siecią wodociągową.
- Rozbudowa i modernizację sieci kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.
- Budowa nowych oczyszczalni i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na wszystkie większe miejscowości.
- Budowa zbiorników małej retencji na rzece Leśnicy.

W uporządkowaniu gospodarki odpadami:

- Udział w budowie nowoczesnego składowiska na stałe odpady komunalne.
- Wprowadzenie segregacji odpadów w miejscu ich powstawania. Rekultywacja nieczynnego składowiska we Wierzbju.
- Rezerwowanie terenu na wypadek konieczności budowy gminnego wysypiska Rekultywacja istniejącego składowiska w Sadowie po zakończeniu jego eksploatacji.

W energetyce:

- Gazyfikacja gminy
- Rozwój ekologicznych źródeł energii Rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego

W ochronie i kształtowaniu środowiska przyrodniczego:

- Ochrona wód powierzchniowych i wglębnych przez rozbudowę sieci kanalizacyjnej.
- Regulacja stosunków wodnych - przez konserwację urządzeń melioracyjnych i rozbudowę zbiorników retencyjnych.
- Ochrona powietrza atmosferycznego przez modernizację systemów grzewczych oraz wprowadzenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE).
- Ochrona powierzchni dla ustaleń przez uporządkowaną gospodarkę odpadami stałymi i ciekłymi i likwidację dzikich wysypisk i wyrobisk.
- Ochrona przyrody - przez zachowanie i poszerzenie obszarów chronionych, gatunkową ochronę roślin i zwierząt, ochronę lasów, pomników przyrody, zadrzewień śródpolnych i drogowych, zieleni parkowej, osiedlowej i cmentarnej.
- Wspomaganie procesu zalesień gleb o niskiej bonitacji.

2.3. Powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami

Projekt zmiany studium szereg dokumentów planistyczno - strategicznych o charakterze planów, studiów, strategii i programów, zarówno na szczeblu wojewódzkim, jak i powiatowym i gminnym, obejmujących zasięgiem swojego opracowania teren gminy Koszęcin. Omawiany projekt ponadto wykorzystano informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla ustaleń obowiązującego studium oraz obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin. Poniżej zestawiono cele i priorytety założone w ważniejszych dokumentach strategicznych, uwzględnione w projekcie zmiany studium.

DOKUMENTY KRAJOWE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Wśród dokumentów krajowych szczególne znaczenie ma Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 i 74 Konstytucja określa zrównoważony rozwój jako zasadę, którą winno się kierować Państwo. Zgodne z Konstytucją ustawa Prawo ochrony Środowiska oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

„**Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju**” Strategia wyznacza podstawy i związki dla rozwoju kraju, integrujące działania w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej, ochrony środowiska, a także gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze. Zgodnie z zapisami konstytucyjnymi opiera się na zasadzie trwałego i zrównoważonego rozwoju. Definiuje go jako „proces, który charakteryzuje się dążeniem do osiągnięcia trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Istotą tak rozumianego trwałego i

zrównoważonego rozwoju jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego i dążeniem do zachowania go w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń”.

„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”

Głównym celem KPZK jest określenie zasad realizacji polityki przestrzennej państwa, wśród których decydujące znaczenie ma przyjęcie zasady wysokiego i stabilnego wzrostu gospodarczego nad bezwarunkowym dążeniem do wyrównywania różnic terytorialnych przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego i dążeniu do osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

DOKUMENTY REGIONALNE

Na poziomie regionalnym opracowywane są dokumenty odnoszące się do sytuacji społeczno gospodarczej, zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska na obszarze województwa. Wśród narzędzi polityki regionalnej wyróżnić należy przede wszystkim:

„Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego – Śląskie 2020 roku”

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą III/47/1/2010 na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2010 roku przyjął Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, stanowiącą aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego 4 lipca 2005 roku. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego spełnia ważną rolę w procesie podejmowania działań mogących wpłynąć na rozwój województwa. Celem dokumentu jest wskazanie kierunków rozwoju gospodarczego i infrastrukturalnego. Ma on stanowić także narzędzie do poprawy warunków życia mieszkańców Dolnego Śląska. Zgodnie z celem nadrzędnym Strategii **Województwo śląskie będzie regionem zapewniającym dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy. W celu** Osiągnięcia tak nakreślonej wizji rozwoju wskazano wykorzystanie i wzmocnienie posiadanych pozytywnych wartości, usuwanie barier rozwojowych oraz kreowanie nowych wartości między innymi poprzez kreowanie województwa jako regionu:

- stwarzającego szanse rozwojowe mieszkańcom, dającym poczucie bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i socjalnego;
- którego mieszkańców cechuje otwartość, tolerancja, solidaryzm społeczny, przedsiębiorczość, wysokie kompetencje, zdolność adaptacyjna i kreatywna, mobilność zawodowa, ugruntowana tożsamość kulturowa i wysoki stopień identyfikacji z regionem;
- w którym nowoczesna gospodarka, rozwój przedsiębiorczości, edukacji i kultury zapewniają utrzymanie pozycji jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski i Europy;
- rozbudowanej i zmodernizowanej infrastrukturze, włączonym w transeuropejskie systemy infrastrukturalne – zwłaszcza transportowo-logistyczne, energetyczne, komunikacyjne i informacyjne;
- „czystym” we wszystkich składnikach środowiska naturalnego, zapewniającym zachowanie bioróżnorodności obszarów, stwarzającym warunki do zdrowego życia i realizującym zasady zrównoważonego rozwoju.

„Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego”

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest drugim dokumentem planistycznym, po strategii rozwoju województwa. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego uwzględniono i rozwinięto podstawowe uwarunkowania, cele strategiczne oraz kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania kraju zawarte w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”. Określono cele strategiczne rozwoju przestrzennego województwa, wyznaczono nadrzędne zasady zagospodarowania przestrzennego oraz sformułowano cele, zasady realizacji i kierunki polityki przestrzennej dla podstawowych sfer i systemów zagospodarowania województwa.

DOKUMENTY SZCZEBLA LOKALNEGO

Wśród dokumentów kierunkowych na poziomie lokalnym, które nawiązują do opracowań związanych z ochroną środowiska na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, znalazły się:

„Strategia rozwoju powiatu Lublinieckiego ”

Celem nadrzędnym „Strategii...” jest zrównoważony i bezpieczny ekologicznie rozwój powiatu Lublinieckiego, jako turystyczno –wypoczynkowego zaplecza aglomeracji śląskiej, którego rozwój zapewniają liczne oraz stabilne, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Realizacji nadrzędnego celu przedstawionego w omawianym dokumencie mają służyć cztery wyznaczone kierunki działań traktowane, jako cele strategiczne programu rozwoju powiatu przedstawione poniżej:

Cel I: Powiat lubliniecki obszarem czystego środowiska

- I.1 Zorganizowanie systemu gromadzenia i składowania odpadów z terenu Powiatu,
- I.2 Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków w Powiecie Lublinieckim,
- I.3 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego,
- I.4 Eliminowanie negatywnego wpływu hałasu na otoczenie,

Cel II: Ziemia lubliniecka atrakcyjnym ośrodkiem turystycznym i rekreacyjnym

- II.1 Wspieranie promocyjne turystyki i rekreacji na terenie Powiatu Lublinieckiego,
- II.2 Restrukturyzacja i rozwój bazy sportowej na terenie Powiatu,
- II.3 Krzewienie kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród mieszkańców Powiatu,

Cel III: Powiat lubliniecki obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich

- III.1 Poprawa struktury obszarowej gospodarstwa rolnych,
- III.2 Poprawa stanu oświaty na terenach wiejskich,

III.3 Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,

III.4 Wzmocnienie roli rolników na rynku produkcji rolnej,

III.5 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów krajobrazu,

III.6 Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich,

Cel IV: powiat lubliniecki regionem małych i średnich przedsiębiorstw

IV.1 Prowadzenie spójnej polityki rozwoju przedsiębiorczości na terenie Powiatu Lublinieckiego przez władze gminne, miejskie, powiatowe i główne podmioty gospodarcze działające na naszym terenie,

IV.2 Stworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości”,

IV.3 Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych,

IV.4 Podniesienie poziomu inwestycji w infrastrukturze w Powiecie Lublinieckim.

Program Ochrony Środowiska Gminy Koszęcin

W zakresie ochrony wód

❖ wykonanie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rusinowice, Koszęcin i Strzebiń, Irki, Rzyce, Sadów Wierzbie, Piłka, Prądy, Cieszowa, Bukowiec, Łazy,

❖ rozbudowa i modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków w Rusinowicach i Koszęcinie celem ich unowocześnienia, a zarazem zwiększenia ich dobowej przepustowości.

W zakresie gospodarki wodnej

❖ planuje się stopniową odbudowę i pogłębianie istniejących zbiorników wodnych, i tak kolejno będą odbudowywane w miarę posiadanych środków zbiorniki wodne wymienione w punkcie 3.2 Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Koszęcin.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

❖ Gmina posiada pełną koncepcję gazyfikacji Gminy przewiduje się rozpoczęcie realizacji zadania pod nazwą „Gazyfikacja terenu Gminy Koszęcin”.

❖ Przez cały ten okres będzie prowadzona wymiana systemu grzewczego.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami

❖ objęcie wszystkich mieszkańców gminy Koszęcin zorganizowaną zbiórką odpadów, a co z tym się wiąże wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,

❖ systematyczna kontrola wypełniania przez mieszkańców zobowiązań dotyczących gromadzenia odpadów,

❖ zapobieganie powstawaniu tak zwanych „dzikich wysypisk” i bieżąca ich likwidacja,

❖ prowadzenie kampanii informacyjnej na temat sposobów zmniejszania ilości powstających odpadów,

❖ wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów dla wszystkich mieszkańców gminy,

❖ prowadzenie dobrze zorganizowanej okresowej akcji zbierania określonych surowców – akcja powinna być tak zorganizowana aby zebrane surowce przypadkiem nie trafiły na wysypisko,

❖ pełne rozeznanie możliwości zagospodarowania odpadów segregowanych,

❖ zawarcie długoterminowych umów z zakładami utylizacji odpadów

❖ podejmowanie ewentualnej współpracy z sąsiednimi gminami celem wspólnego kompleksowego rozwiązywania problemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W zakresie eliminacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

❖ bieżąca weryfikacja listy potencjalnych sprawców Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska oraz sytuacji kryzysowych,

❖ coroczna aktualizacja planów reagowania kryzysowego dla gminy,

❖ prowadzenie szkoleń mieszkańców w zakresie Obrony Cywilnej,

❖ systematyczna kontrola pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne,

❖ wyznaczenie optymalnych tras dla przewozu ładunków niebezpiecznych,

❖ stworzenie miejsc postoju samochodów przewożących ładunki niebezpieczne w obrębie dróg najbardziej obciążonych takim transportem.

W zakresie ochrony przyrody

❖ ochrona istniejącej sieci obszarów chronionych i dalszy rozwój systemu obszarów chronionych,

❖ ochrona gatunkowa zwierząt i roślin,

❖ ochrona lasów,

❖ stworzenie własnego gminnego systemu obszarów i unikatowych form przyrodniczych i ich ochrona (pomniki przyrody),

❖ identyfikacja obszarów, które należy objąć szczególnymi formami ochrony przyrody,

❖ propagowanie wśród mieszkańców i osób przyjezdnych (turystów) dbałości o tereny zielone i prawnie chronione,

W zakresie ochrony przed hałasem

❖ kontrolę jednostek emitujących hałas i egzekwowanie przestrzegania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,

❖ rozpoznanie klimatu akustycznego w wybranych punktach, w których może występować zagrożenie hałasem,

❖ działania dotyczące usprawnienia ruchu drogowego (np. obwodnica),

❖ wymiana okien na dźwiękoszczelne,

❖ wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów

W zakresie edukacji ekologicznej społeczeństwa

❖ Edukacja ekologiczna społeczeństwa jest najtańszą formą ochrony środowiska naturalnego i musi być działaniem ciągłym, a więc jej zakres i priorytety pozostają nie zmienne w okresie czasowym.

Strategia Rozwoju Gminy Koszęcin

Gmina Koszęcin to gmina rozwojowa, przyjazna dla mieszkańców i turystów, atrakcyjny i partner gospodarczy dla inwestorów, zainteresowanych usługami, przetwórstwem rolnym, turystyką, budownictwem, chroniąca swe bogate środowisko przyrodnicze i walory kulturowe.

W Strategii określono następujące cele składowe :

W zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska:

- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej
- Uporządkowanie gospodarki odpadami
- Odpowiednia gospodarka energetyczna
- Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

W zakresie kultury, turystyki, sportu i rekreacji:

- Poszerzanie oferty kulturalnej
- Ochrona dóbr kultury i miejsc cennych historycznie
- Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, rekreacji i turystyki
- Poszerzenie bazy gastronomiczno - noclegowej
- Działania na rzecz turystyki i promocji gminy

W zakresie komunikacji:

- Poprawa stanu dróg powiatowych na terenie gminy
- Poprawa stanu dróg gminnych
- Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego
- Rozbudowa sieci telekomunikacyjnej i dostępności do Internetu

W zakresie gospodarki mieszkaniowej:

- Wspieranie indywidualnego budownictwa mieszkaniowego
- Rozwój socjalnego budownictwa mieszkaniowego

W zakresie rozwoju przedsiębiorczości rolniczej i gospodarczej

- Wspieranie działalności rolniczej i usług związanych z rolnictwem
- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Promocja gospodarcza gminy

W zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej

- Poprawa dostępności jakości świadczonych usług medycznych
- Poprawa jakości świadczonych usług opieki społecznej

W zakresie edukacji, opieki przedszkolnej i integracji społecznej

- Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy oświatowej
- Upowszechnienie kształcenia ponad gimnazjalnego
- Zwiększenie udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym
- Integracja środowisk gminy

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. Uwarunkowania fizjograficzne

Szczegółowa charakterystyka środowiska przyrodniczego na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin została przedstawiona w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Koszęcin. Poniżej zostaną omówione jedynie najważniejsze elementy mogące mieć znaczenie dla oceny oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium.

Klimat

Pod względem klimatologicznym obszar gminy zlokalizowany jest w regionie Śląsko-Krakowskim. Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne R. Gumińskiego (1948) analizowany obszar leży w obrębie dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Występującym na analizowanym terenie jednostkom geomorfologicznym odpowiadają pod względem klimatycznym odpowiednio podregiony: południowy i środkowy – Obniżenie Małej Panwi oraz północny – Garb Woźnicki. Podregion południowy i środkowy cechuje słabe zróżnicowanie warunków klimatycznych, na co zdecydowany wpływ mają pokrywające go znaczne powierzchnie leśne, duża gęstość sieci rzecznej i niewielkie zróżnicowanie powierzchni. Na klimat wpływają zarówno masy powietrza oceanicznego jak i kontynentalnego. Średnie roczne sumy opadów wynoszą ok. 700 mm (izohieta 700 mm przebiega wzdłuż doliny Małej Panwi. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi powyżej 70C (izoterma 80C przebiega na zachód od obszaru gminy), temperatura stycznia od -20C do -40C, temperatura lipca 140C. Maksymalną temperaturę (Lubliniec) zanotowano w 1994 r. 36,50C, minimalną w 1985 r. -28,40C. Przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie o umiarkowanej prędkości (3-4 m/s). Ciszę stanowią w roku ok. 10 %. Średnia roczna liczba dni mroźnych wynosi 35. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi średnio ok. 50 dni.

Warunki hydrograficzne

Wody podziemne.

Według podziału hydrogeologicznego Polski (Paczyński, 1993) obszar gminy Koszęcin należy do regionu śląsko-krakowskiego, do subregionów: triasu śląskiego (XII₁) oraz jurajskiego (XII₃). Zgodnie z podziałem Polski na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd), obszar należy do jednostki nr 116. Na badanym obszarze użytkowe poziomy wodonośne występują w obrębie trzech pięter: czwartorzędowego, jurajskiego i triasowego.

Czwartorzędowe piętro wodonośne - tworzą je utwory piaszczysto-żwirowe doliny Małej Panwi, zalegające na niewielkich głębokościach (od 2 do 4 m p.p.t.). W bezpośrednim obrębie doliny rzecznej zwierciadło ma charakter swobodny, na pozostałym obszarze, gdzie utwory czwartorzędowe zalegają pod kompleksem o niewielkiej przepuszczalności, zwierciadło jest napięte. Z uwagi na zanieczyszczenie (głównie związkami azotu i żelaza), wody czwartorzędowe nie są przedmiotem intensywnej eksploatacji, gdyż wymagają uzdatnienia. Wody tego poziomu ujmowane są nielicznymi, płytkimi ujęciami. Opisany poziom wodonośny znajduje się w łączności hydraulicznej z wodami powierzchniowymi, zasilany jest bezpośrednio poprzez infiltracje wód opadowych.

Jurajskie piętro wodonośne - związane jest z występowaniem piaszczysto-żwirowych osadów jury dolnej. W profilu utworów serii dolnojurajskiej występuje kilka warstw wodonośnych o zmiennej litologii, rozprzestrzenieniu i miąższości. Opisane piętro ma charakter porowy, a zwierciadło jest napięte. Wody piętra mają znaczenie marginalne, ujmowane są jedynie w północnej części gminy Koszęcin nielicznymi studniami gospodarskimi.

Triasowe piętro wodonośne - tworzą utwory węglanowe triasu środkowego i dolnego o miąższości od 150 do 200 m. Opisane piętro wodonośne występuje w ośrodku szczelinowo-krasowym i charakteryzuje się zwierciadłem napiętym. Kompleks ten zasilany jest bezpośrednio poprzez okna hydrogeologiczne lub poprzez infiltracje z wyżej leżących warstw jurajskich i czwartorzędowych. Wody tego piętra stanowią główne źródło zaopatrzenia dla ludności gminy Koszęcin.

Zgodnie z mapą obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) wymagających szczególnej ochrony (Kleczkowski A., 1990), w obrębie gminy Koszęcin wydzielono 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

-GZWP Lubliniec-Myszków (nr 327)

-GZWP Dolina kopalna Małej Panwi (nr 328)

GZWP Lubliniec-Myszków (nr 327) wydzielony został w obrębie serii węglanowej triasu. Pod względem jakościowym są to wody typu HCO₃-SO₄-Ca-Mg. Wody te należą do II i III klasy czystości, a głównymi składnikami świadczącymi o zanieczyszczeniu są żelazo i mangan. W obrębie gminy Koszęcin, ze względu na wysokie zagrożenie przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych, co spowodowane jest obecnością lokalnych wychodni wapieni środkowo-triasowych, wydzielony został obszar wymagający szczególnej ochrony tzw. Obszar Najwyższej Ochrony (ONO).

GZWP Dolina kopalna Małej Panwi (nr 328) obejmuje poziom wodonośny występujący w piaszczysto - żwirowych utworach czwartorzędu. Są to wody typu HCO₃-Ca oraz HCO₃-CaNa należące do II i III klasy czystości. Wody zbiornika zasilane są bezpośrednio poprzez infiltrację wód opadowych. Z uwagi na brak naturalnej izolacji poziomu wodonośnego teren ten zakwalifikowano do Obszaru Wysokiej Ochrony (OWO) wód podziemnych.

Długość sieci wodociągowej wynosi 106,7 km, długość sieci kanalizacyjnej to 47,8 km. Ludność korzystająca z instalacji wodociągowej stanowi 79,0%, a z sieci kanalizacyjnej 40,2% ogółu ludności. Wodociągi bazują na ujęciu w Brušku, które posiada 3 studnie o wydajności 180 ³/h i stację uzdatniania. Istnieje też głębinowe ujęcie w Koszęcinie na Sroczej Górze obecnie nie użytkowane, pozostawione jako rezerwowe. Z ujęcia w Brušku zasilany jest w wodę Koszęcin Strzebiń, Prądy i Cieszowa. Bukowiec zaopatrywany jest z Psar, natomiast Sadów, Wierzbie i Rusinowice zasilane są z wodociągu z Lublińca. Brak jest dotąd wodociągu w następujących miejscowościach: Łazy, Piłka, Irki, Rzyce.

Wody powierzchniowe.

Teren gminy Koszęcin znajduje się na obszarze dorzecza Odry, w zlewisku Morza Bałtyckiego. Na obszarze gminy występuje prawobrzeżny dopływ Odry II rzędu: Mała Panew. W zlewni Małej Panwi wody prowadzą jej mniejsze dopływy III rzędu: m.in. Zimna Woda, Dubielski Potok, Lublinica, Leśnica wraz z dopływem Potok Boronowski. W zlewni Warty zlokalizowane są na północny krańcu gminy niewielkie dopływy cieków III rzędu - Liswarty. Tereny gminy Koszęcin są w większości terenami źródłiskowymi, co powoduje, że przepływając e przez ich obszary rzeki nie stanowią większych koryt, najszerszym korytem rzeczonym w gminie jest Mała Panew. Na obszarze gminy nie występują naturalne jeziora, lokalnie w powierzchniowej sieci hydrograficznej występują stawy i oczka wodne. Na uwagę zasługują dwa płytkie, zarastające stawy, położone w niecce międzywydmowej, tworzące Rezerwat Jeleniak-Mikuliny. Obecnie są to tereny torfowiskowe, a w okresie jesiennym (obserwacje terenowe przeprowadzono w warunkach suszy hydrologicznej w październiku 2011 r.) zupełnie pozbawione wody. Ponadto w sąsiedztwie omawianych stawów występuje zbiornik wodny Siewniok, odbudowany w 2003 r. z wykorzystaniem środków WFOŚiGW oraz Ekofunduszu, spełniający rolę zbiornika przeciwpożarowego, nadzorowane przez Nadleśnictwo Koszęcin. Jest to jedyny obecnie większy zbiornik wodny na terenie gminy. Ponadto w rejonie Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji występują zbiorniki wodne na Leśnicy o charakterze rekreacyjnym, a w rejonie Cieszowej zalane wyrobiska po eksploatacji żwiru, stanowiące obecnie użytek ekologiczny „Żwirowiska w Cieszowej”.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Rzeźba terenu na obszarze gminy Koszęcin została ukształtowana w przeważającej mierze w plejstocenie. Na obszarze gminy, usytuowanej na północ od Górnośląskiego Zagłębia Węglowego przeważa piaszczysta równina akumulacyjna, dominuje zatem typ rzeźby fluwialnej. Powierzchnia równiny akumulacyjnej jest mało urozmaicona, a różnice wysokości względnych osiągają kilkadziesiąt metrów (najniższy punkt w dolnie Małej Panwi 246 m.n.p.m., najwyższy punkt 323 m.n.p.m. - Przysiółek Bukowiec). Subsekwentne Obniżenie Małej Panwi wytworzone jest w miękkich łupkach ilastych

górnego triasu. Obniżenie wypełniają osady polodowcowe zlodowacenia Odry (piaski i gliny). Na ich powierzchni zalega pokrywa piaszczystych osadów fluwialnych terasy bałtyckiej, sięgająca do podnóża Progu Woźnickiego na północy i Garbu Tarnogórskiego na południu. Małe deniwelacje terenu oraz płytkie zaleganie nieprzepuszczalnych glin powodują występowanie licznych podmokłości. Zalegające na powierzchni piaski zostały uformowane w pola piasków eolicznych z licznymi wydmami dochodzącymi do 20 m wysokości. Powierzchnia Obniżenia Małej Panwi w obrębie analizowanego obszaru wznosi się od 250 m.n.p.m. do 290 m n.p.m. Przylegający do obniżenia od północy denudacyjny Próg Woźnicki zbudowany jest ze skał górnotriasowych. Powierzchnia garbu pokryta jest utworami czwartorzędowymi (piaskami i glinami), zerodowanymi częściowo na wyniesieniach, gdzie odsłonięte zostały zalegające niżej starsze warstwy geologiczne. Dna dolin rzecznych wypełniają głównie piaski rzeczne, mady, mułki i ily o miąższości od kilkudziesięciu cm do kilku metrów. Pod względem budowy geologicznej obszar gminy Koszęcin położony jest w zasięgu południowo-zachodniego krańca monokliny śląsko-krakowskiej. Na utworach paleozoicznych zalegają utwory triasu dolnego reprezentowane przez osady warstw świerklanieckich, oraz marglisto-dolomityczne utwory retu. Trias środkowy wykształcony jest jako seria wapienno-dolomityczna, która w środkowej i północnej części obszaru przykryta jest iłowcowemułowcowymi osadami triasu górnego (kajpru). W strefie Progu Woźnickiego, na kulminacjach morfologicznych terenu występują żwirowo-piaszczyste i mułowcowe utwory jury dolnej. Pokrywowe osady czwartorzędowe reprezentowane są przez piaski, mułki i gliny zwałowe. Podłoże utworów triasowych, występujące na głębokości od kilkudziesięciu metrów na południu do ponad 450 m na północy, zbudowane jest z silnie sfaldowanych i pociętych uskokami utworów dewonu, karbonu i permu. Są to zlepieńce i mułowce (perm), wapienie i dolomity (dewon), szarogłazy i łupki (karbon dolny).

Utwory czwartorzędowe na obszarze obniżenia dolinnego Małej Panwi - (mimo względnie płaskiej powierzchni współczesnej) wykazują duże zróżnicowanie miąższościowe - od kilku do ponad 50 m. Największą miąższość osiągają one w dolinie Małej Panwi. Kopalna dolina Małej Panwi, w zachodniej części pokrywająca się z doliną współczesną, silnie się rozgałęzia, tworząc kopalny węzeł hydrograficzny zbiegających się licznych dolinek - głęboko wciętych w górnotriasowe podłoże. W rejonie Koszęcina miąższość osadów czwartorzędowych przekracza 30 m.

Utwory czwartorzędowe w przeważającej większości wykształcone są w postaci piasków, lokalnie z przewarstwieniami żwirów w sp4gu oraz mułów piaszczystych w stropie. Na obszarze obniżenia Małej Panwi, poza strefami współczesnych dolin, występuje powszechnie jeden, a w strefach dolin kopalnych - dwa poziomy glin zwałowych. Ich miąższości są zróżnicowane, ale na ogół górny poziom nie przekracza 10 m miąższości (przeważnie 3 do 7 m), a dolny poziom osiąga 10-15 m. Poziomy glin są nieciągłe i bardzo zmienne litologicznie od glin ilastych do piaszczystych. W nielicznych profilach wiertniczych spotyka się również cienkie (do kilku metrów) warstwy iłów, towarzyszących najczęściej dolnemu poziomowi glin zwałowych. Natomiast poniżej górnej gliny uwałowej, tam gdzie nie leży ona bezpośrednio na podłożu triasowym, występuje często seria mułów piaszczystych. Uogólniając - można stwierdzić, że tam gdzie miąższość utworów czwartorzędowych przekracza 10-15 m, udział glin zwałowych i iłów w profilu pionowym wynosi od 20 do 40 %.

Południowo-wschodnia część terenu położona jest na stoku.

Gleby

Gmina posiada stosunkowo dobre gleby. Najlepsze gleby znajdują się w rejonie Sadowia, Wierzbia. Podstawowym kierunkiem produkcji roślinnej na terenie gminy są uprawy zbóż i okopowych. W strukturze uprawy zboża zajmują około 70%, a rośliny okopowe 5% pow. gruntów ornych. Użytki zielone zostały zaliczone do 3 kompleksów glebowych (bardzo dobre i dobre - 2,8%, średnie 52,6%, słabe i bardzo słabe 44,6%). Według wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (Puławy) gmina z 66,6 punktami plasuje się na wysokim, bo 9 miejscu w byłym województwie częstochowskim, a na 3 miejscu w powiecie Lublińskim.

Złoże kopalin

Z materiałów fizjograficznych wynika występowanie na terenie gminy jedynie złóż piasku w rejonie Rusinowie, żwiru w rejonie Wierzbia i Cieszowej gdzie planuje się dalsze eksploatacje. Złoże gliny nie eksploatowane występuje w rejonie miejscowości Łazy oraz na północ od Koszęcina.

W obrębie gminy jak i w jej otoczeniu stwierdzono występowanie złóż piasków, iłów i glin zaliczonych do zasobów perspektywicznych. Teren wyrobiska w Cieszowej częściowo zrehabilitowany, objęty ochroną prawną jako użytek ekologiczny.

Obecnie na terenie gminy Koszęcin występują następujące, udokumentowane złoże kruszywa naturalnego i surowców ilastych.

- Złoże „Rusinowice” /KN 2844/ - Kruszywo naturalne – pow. 0,84 ha,
- Złoże „Cieszowa III” /KN 5538/ - Kruszywo naturalne – pow. 2,29 ha,
- Złoże „Wierzbie” /KN 2819/ - Kruszywo naturalne – pow. 11,83 ha,
- Złoże „Wierzbie” /IB 2991/- Surowce ilaste – pow. 0,88 ha,
- Złoże „Strzebiń” /IB 3702/ - Surowce ilaste – pow. 1,81 ha.

Środowisko przyrodnicze i formy ochrony przyrody

Powierzchnia lasów w gminie Koszęcin wynosi 6631 ha, a leśność wynosi 51,38 %. Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną obszar gminy znajduje się w Krainie VI Małopolskiej, Dzielnicy VI.6 –Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej i Mezoregionie VI.6a (część północna gminy) oraz w Krainie V Śląskiej, Dzielnicy V.5 – Równiny Opolskiej, Mezoregionie V.5 b. – Lasów Lublińskich. Według podziału geobotanicznego Szafera i Pawłowskiego teren gminy należy do Obszaru Eurosyberyjskiego, Prowincji Niżowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, Działu Bałtyckim, poddziale Pasa Kotlin Podgórskich, Krainie Kotliny Śląskiej i Okręgu Nadodrzańskim.

Największy udział w drzewostanach ma sosna (powyżej 70 %), struktura siedlisk jest zdominowana przez siedliska borowe. Kolejno pod względem udziału w drzewostanach na obszarze gminy występują brzozy, przeważające w siedliskach świeżych i wilgotnych, dęby, olsze oraz świerk.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe objęte ochroną prawną zgodnie z ustawą o ochronie przyrody w Gminie Koszęcin to:

•Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą”, ustanowiony Rozporządzeniem nr 28/98 Wojewody Częstochowskiego z dnia 21.12.1998. W granicach parku znajduje się północny obszar gminy.

•Rezerwat przyrody „Jeleniak Mikuliny”.

Użytki ekologiczne:

•użytek ekologiczny „Torfowisko w Strzebinu” - rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 43/04 z 16 lipca 2004 r.Dz.Urz. Nr 67/04 z 26 lipca 2004 r poz.1996

o pow.0,24 ha , położony w leśnictwie Dubiele oddz.137J,

•użytek ekologiczny „Torfowisko Dubiele”, rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 45/04 z 16 lipca 2004 r Dz. Urz. Nr 67/04 z 26 lipca 2004 r,poz.1998 o pow.2,74, położony w Leśnictwie Dubiele oddz. 221/J, 221/K, i 222/g,

•użytek ekologiczny „Łąka Trzcionka”, rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 46/04 z 16 lipca2004 r Dz.Urz.67/04z 26 lipca 2004 r poz.1999, o pow.8,53 ha położony w Leśnictwie Piasek oddz.83/I i 84/d,

•użytek ekologiczny „Żwirowiska w Cieszowej” położony w Cieszowej, ustanowiony Rozporządzeniem Nr 72/07 Wojewody Śląskiego z dnia 27 listopada 2007 r. użytek ekologiczny pod nazwą „Żwirowiska w Cieszowej” obejmuje obszar o pow. 281389 m².

Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą” utworzono rozporządzeniem Nr 28/98 z dnia 21.12.1998 r. Wojewody Częstochowskiego (Dz. Urzędowy Woj. Częstochowskiego Nr 25 poz. 269 z 24.12.1998 r.) w celu ochrony specyficznej fizjonomii krajobrazu dorzecza Liswarty jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych. Obecną podstawę prawną funkcjonowania Parku stanowi Rozporządzenie Nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dn. 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (Dz. Urzędowy Woj. Śląskiego Nr 163 poz. 3071 z 02.09.2008 r.).

Park Krajobrazowy lasy Nad Górną Liswartą położony jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego. Park obejmuje powierzchnię 38 701 ha, a powierzchnia otuliny Parku wynosi 12 045 ha. Administracyjnie Park położony jest na terenach 12 gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka. W skład parku wchodzi ok. 7624 ha gruntów własności skarbu państwa w zarządzie Nadleśnictwa Koszęcin.

Park krajobrazowy Lasy Nad Górną Liswartą obejmuje zwarty kompleks leśny. Obszar Parku stanowi nieckę, środkiem której płynie Liswarta, wypływająca na wysokości 315 m n.p.m w pobliżu miejscowości Mzyki. Rzeka płynie szeroką na kilkaset metrów doliną w otoczeniu lasów, łąk oraz zabudowa wsi.

W obrębie Parku dominuje zróżnicowana rzeźba terenu z wyraźnie zaznaczającym się w środkowej części środkowojurajskim Progiem Herbskim o rzeźbie falistej z licznymi grzbietami i garbami (wysokości do 330 m n.p.m.), opadającym ku południowemu zachodowi 10-30 m stokiem w kierunku rzeki Liswarty. Wyniesienia Progu Woźnickiego zaznaczają się falistą, a miejscami pagórkowatą rzeźbą. Odosobnione są wzniesienia w okolicy Kochanowic (294 m n.p.m.) i Koszęcina (315 m n.p.m.). W obrębie całego Parku występuje rzeźba zróżnicowana, opadająca w kierunku rzeki Liswarty. Lasy zajmują 63% powierzchni Parku i jego otuliny, 31% zajęte jest przez użytki rolne, pozostałą część stanowią tereny zabudowane i stawy (ok. 6%).

Idea utworzenia Parku Krajobrazowego lasy nad Górną Liswartą była ochrona kompleksów leśnych oraz łąk śródleśnych wraz z szatą roślinną, a szczególnie działania w celu poprawienia stosunków wodnych na terenach leśnych i terenach podmokłych. Wśród lasów parku przeważają bory mieszane świeże oraz wilgotne, w drzewostanie dominuje sosna zwyczajna. Wzdłuż cieków rosną bogate lasy łąkowe z cennymi zbiorowiskami podgórskiego łągu jesionowego. Cennymi zespołami leśnymi są także spotykane w południowej części parku grądy niskie z udziałem jesionu i olszy oraz świetlista dąbrowa ze stanowiskami roślin ciepłolubnych. Wśród zbiorowisk roślinności nieleśnej w parku na uwagę zasługują wrzosowiska, wilgotne łąki oraz zespoły roślinności wodnotorfowiskowej. Dużą grupę gatunków rzadkich stanowią rośliny górskie: widłak wroniec, ciemiężyca zielona. Spośród innych gatunków rzadkich na uwagę zasługują: wawrzynek wilczętyko, lilia złotogłów, mieczyk dachówkowaty, storczyki, rosiczka okrągłolistna.

Najcenniejszym elementem fauny Parku są ptaki, znajdujące tu dogodne warunki gniazdowania. Do bardzo cennych przedstawicieli awifauny łąkowej należą: bielik, rybołów, orlik krzykliwy, błotniaki, bocian czarny. W grupie drobnych ssaków na uwagę zasługują: popielica, koszatka, ryjówka aksamitna i malutka oraz kilka gatunków nietoperzy. Wśród gadów najrzadszy jest gniewosz plamisty.

Obszar opracowania znajduje się poza obszarami o najcenniejszych walorach przyrodniczych, jest terenem niezalesionym.

3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

Stan środowiska definiuje jakość jego poszczególnych komponentów: wód, powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny. Obszar opracowania położony jest w w granicach jednostki planistycznej gospodarowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 327 „Zbiornik Lubliniec – Myszków”.

Antropogeniczne zmiany występują głównie punktowo na obszarach sieci osadniczej. Krajobraz terenu gminy ulegał zmianom głównie w wyniku zabudowy: zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna, zabudowa dla celów usługowych. Wytyczenie dróg i infrastruktury kolejowej stanowiło liniowy element zmieniający charakter krajobrazu na antropogeniczny.

Pogorszeniu (lokalnemu) w ostatnich dekadach uległ stan sanitarny powietrza atmosferycznego w wyniku emisji pyłowo-gazowych z palenisk domowych, kotłowni, zakładów przemysłowych i usługowych, a także w wyniku emisji hałasu i spalin ze środków transportu drogowego oraz w wyniku napływu zanieczyszczeń z sąsiednich obszarów przemysłowych głównie północnego obrzeżenia Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Cieki powierzchniowe gminy Koszęcin są zaliczane głównie do pozaklasowych oraz III klasy czystości, a przekroczenia wartości dopuszczalnych dotyczą wszystkich wskaźników. Gleby uległy degradacji w wyniku działalności człowieka, braku kanalizacji lub niewłaściwego sposobu skanalizowania terenu czy oddziaływania zakładów przemysłowych występujących

w ościennych miastach. W wyniku stosowania nawozów sztucznych na terenach rolnych, nagromadzenie zanieczyszczeń w glebach, strat z kanalizacji, emisji gazów do atmosfery, zanieczyszczonych wód deszczowych doszło do zanieczyszczenia wód podziemnych zaliczanych do wysokiej podatności na zanieczyszczenia.

Informacje zawarte w tym rozdziale zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze gminy oparto na danych opublikowanych w najnowszym raporcie i publikacjach tematycznych o stanie środowiska w województwie śląskim oraz porównano z danymi zawartymi w poprzednich publikacjach WIOŚ. Uwzględniono również inne badania stanu środowiska wykonane na obszarze objętym opracowaniem.

Jakość wód

Województwo śląskie jest jednym z najważniejszych regionów przemysłowych Polski. Skupisko najbogatszej w kraju bazy surowców mineralnych oraz związana z nią działalność przemysłowa, a także urbanizacja wywierają znaczący wpływ na środowisko wodne. Do istotnych problemów gospodarki wodnej na tym terenie zaliczono zagadnienia ilościowe związane z rozdysponowaniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakościowe obejmujące: odprowadzanie nieoczyszczanych i niedostatecznie oczyszczanych ścieków komunalnych oraz przemysłowych, niedostateczną sanitację obszarów wiejskich i rekreacyjnych, a także zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł rolniczych, stawów rybnych,

Najpoważniejszym problemem na terenie województwa nadal była silna presja na wody powierzchniowe ze strony gospodarki przemysłowej oraz komunalnej.

Lata 2013-2015 w zakresie badań i oceny stanu jednolitych części wód rzecznych (w tym zbiorników zaporowych) będą drugą i końcową częścią sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami (2010-2015). Głównym celem zadania jest dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjale ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego na lata 2013-2015 (www.katowice.pios.gov.pl), w ramach podsystemu monitoringu jakości wód powierzchniowych

W 2015 roku badania monitoringowe prowadzono w 129 punktach pomiarowych zlokalizowanych na 105 jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcw). Badaniami objęte były rzeki – 122 punktów oraz zbiorniki zaporowe – 7 punktów. Z powodu okresowego braku przepływu nie było możliwe wykonanie wszystkich badań w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych w dorzeczu Wisły: potoku Kozi Bród (dopływ Białej Przemszy) oraz Wąwolnicy (dopływ Przemszy), badanych w zakresie monitoringu operacyjnego substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Wyniki klasyfikacji w 2015 roku wykazały, że w dalszym ciągu największy wpływ na ocenę stanu/potencjału ekologicznego wód w województwie śląskim miały elementy biologiczne, których wartości graniczne ustalone dla dobrego stanu wód tj. dla I i II klasy zostały przekroczone w 67% jcw. Elementy fizykochemiczne z grup 3.1-3.5 przekraczały wartości graniczne dobrego stanu w 41% jcw, a elementy fizykochemiczne z grupy 3.6 tj. substancje z grupy zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych w 13% jcw.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Gmina Koszęcin została objęta *Programem ochrony powietrza dla strefy częstochowsko-lublinieckiej województwa śląskiego, w której stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu*. W ramach opracowywania **Programu ochrony powietrza** (dalej: POP) dla strefy częstochowsko-lublinieckiej podjęto współpracę z szeregiem organów i instytucji, które mogą wnieść istotny wkład w zasadniczych kwestiach dotyczących POP na etapie jego przygotowania oraz będą miały wpływ na realizację Programu. W ramach wstępnych uzgodnień, na etapie opracowywania Programu odbyły się spotkania z przedstawicielami samorządu terytorialnego (powiatów i gmin) strefy częstochowsko-lublinieckiej, mające na celu przedstawienie problemów jakości powietrza i znalezienie optymalnych rozwiązań (sposobów), które pozwoliłyby ograniczyć niekorzystne zjawiska mające negatywny wpływ na jakość powietrza w strefie.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń pyłowych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) były zakłady: przetwórstwa przemysłowego (48,9% emisji ogółem), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (41,3%) oraz górnictwa i wydobywania (9,4%). Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych według wybranych sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015 przedstawiono na wykresie 2. W 2015 roku największą emisję zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) odnotowano w zakładach górnictwa i wydobywania (62,8% emisji ogółem), wprowadzających do atmosfery przede wszystkim metan, a w następnej kolejności w zakładach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (22,7%) oraz jednostkach wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (14,4%). Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) według wybranych sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015 przedstawiono na wykresie 3. Najwyższy stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych (99,8%), jak i gazowych (64,2%) spośród zakładów przemysłowych wyposażonych w urządzenia oczyszczające powietrze, uzyskały jednostki zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.

Średnie roczne stężenia dwutlenku siarki w 2015 roku wynosiły od 7 µg/m³ w Ustroniu i Żółtym Potoku do 17 µg/m³ w Żywcu. W porównaniu do 2010 roku poziom tego zanieczyszczenia obniżył się średnio o około 6 µg/m³ w województwie śląskim, najznaczniej o 10 µg/m³ na stanowiskach w Bielsku-Białej i w Żywcu. W strefie śląskiej od 2014 roku na żadnym stanowisku nie jest przekroczony poziom 20 µg/m³.

Stężenia dwutlenku siarki w 2015 roku wg kryterium ochrony zdrowia wykazały brak przekroczeń dopuszczalnej częstości przekraczania poziomów dopuszczalnych stężeń 1-godzinnych oraz 24-godzinnych. W 2015 roku najwyższe stężenie 1-godzinne wyniosło w Rybniku 231 µg/m³ (66% poziomu dopuszczalnego). Najwyższe stężenie 24-godzinne wystąpiło 14 lutego 2015 roku w Rybniku, wynosząc 92 µg/m³ (74% poziomu dopuszczalnego). W okresie sześciu lat na żadnym stanowisku nie wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego stężeń 1-godzinnych oraz dopuszczalnej częstości przekraczania. Maksymalne stężenia 1-godzinne, stanowiące w 2010 roku około 50% i więcej poziomu dopuszczalnego obniżyły się w tym okresie na wielu stanowiskach o około 100 µg/m³. W 2015 roku prawie na wszystkich stanowiskach stężenia były niższe niż 50% poziomu dopuszczalnego, poza Zabrzem i Rybnikiem, na których osiągnęły odpowiednio 57% i 66% (tabela 2). Stężenia 24-godzinne dwutlenku siarki przekroczyły w Żywcu w 2010 i 2012 roku poziom 125 µg/m³

i dopuszczalną częstość przekraczania o cztery dni oraz w 2012 roku w Rybniku o trzy dni.

Średnie roczne stężenia dwutlenku azotu w województwie śląskim w latach 2010-2015, na tle wartości dopuszczalnej, przedstawia wykres 8. W 2015 roku wartości średnie roczne dwutlenku azotu poza stacją komunikacyjną w Katowicach nie przekroczyły wartości dopuszczalnej 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, wynosząc od 24% (Złoty Potok) do ok. 76% (Katowice i Dąbrowa Górnicza). Na stacjach komunikacyjnych: w Katowicach przekroczyły poziom dopuszczalny o 46%, w Częstochowie osiągnęły 98% poziomu dopuszczalnego. Stężenia maksymalne 1-godzinne (poziom 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) 2-krotnie przekroczyły na stacji komunikacyjnej w Katowicach poziom o maksymalnie 4%, nie przekroczyły jednak dopuszczalnej częstości wynoszącej 18 razy w roku kalendarzowym. Obszar przekroczenia stężeń średnich rocznych 0 25 50 75 100 125 150 175 200 225 Dąbrowa Górnicza Gliwice Katowice 1 Katowice 2 Sosnowiec Tychy Zabrze Rybnik Żory Bielsko-Biała Częstochowa 1 Częstochowa 2 Cieszyn Wodzisław Śląski Ustroń Złoty Potok Żywiec $\mu\text{g}/\text{m}^3$ 2010 2011 2012 2013 2014 2015 poziomy dopuszczalny Wykres 7. 4-te maksymalne stężenia dobowe dwutlenku siarki w latach 2010–2015 (Katowice 1 i Częstochowa 1 - stanowiska tła miejskiego, Katowice 2 i Częstochowa 2 - stanowiska komunikacyjne, Żywiec - ul. Słowackiego do 2014 roku, ul. Kopernika w 2015 roku) w Katowicach został oszacowany na 16 km^2 , na długości 3,6 km Autostrady A4. W porównaniu do 2014 roku stężenia średnie roczne zmniejszyły się na 2 stanowiskach w Tychach i Częstochowie, na 11 stanowiskach wzrosły, najznaczniej na stacji w Dąbrowie Górniczej o 23%, w Rybniku i w Katowicach ul. Plebiscytowa/A4 pozostały na niezmiennym poziomie. W latach 2010-2014 najwyższe stężenia NO_2 wystąpiły również na stacjach komunikacyjnych w Katowicach ul. Plebiscytowa/A4 i w Częstochowie ul. AK/Jana Pawła II, w Katowicach przekraczając co roku wartość dopuszczalną, a w Częstochowie w roku 2011 i 2012. Na pozostałych stacjach stężenia średnioroczne nie przekroczyły wartości dopuszczalnej. Najwyższą wartość w tym okresie zanotowano w Sosnowcu – 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2013 r., tj. 88% poziomu dopuszczalnego. W latach 2010-2015 wartości średnioroczne NO_2 najbardziej zmniejszyły się w Żywcu o 40% oraz w Wodzisławiu Śląskim i Cieszynie o 25%. Najwyższe wzrosty odnotowano w Częstochowie na stacji komunikacyjnej o 20% i w Rybniku o 9%. Najniższe średnie roczne w tym okresie występowały w Złotym Potoku, Ustroniu i Cieszynie, natomiast najwyższe, poza stacjami komunikacyjnymi, w Katowicach, Sosnowcu i Dąbrowie Górniczej.

Średnie roczne stężenia tlenków azotu na stacji w Złotym Potoku, oceniane wg kryterium ochrony roślin, wyniosło w 2015 roku 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekroczyło poziomu dopuszczalnego 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W okresie sześciu lat maksymalne stężenie wystąpiło w 2010 roku i wyniosło 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2015 roku maksymalne stężenia 8-godzinne tlenku węgla nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego (10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na żadnym ze stanowisk i wynosiły od 22% do 61% wartości dopuszczalnej. Najwyższa wartość wystąpiła w Rybniku (6080 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). W porównaniu do 2014 roku, na trzech stanowiskach stężenia obniżyły się (Bielsko-Biała o 19%, Cieszyn o 26% i Wodzisław o 2%), na sześciu wzrosły (Dąbrowa Górnicza o 22%, Zabrze o 68%, Rybnik o 57%, Częstochowa o 12%) oraz na dwóch stacjach komunikacyjnych Katowice o 25%, Częstochowa o 32%. W latach 2010-2015 wartości maksymalne 8-godzinne najbardziej obniżyły się w Cieszynie o 61% i Bielsku-Białej o 44%. Najwyższe średnie z maksymalnych ośmiogodzinnych w tych latach wystąpiły w Rybniku, Zabrzu i Częstochowie, najniższe w Katowicach i Cieszynie. W omawianym okresie wartości maksymalne 8-godzinne na żadnym stanowisku nie przekroczyły wartości dopuszczalnej. Najwyższą wartość zanotowano w 2011 roku – w Rybniku 8800 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowiło 88% wartości dopuszczalnej. Maksymalne stężenie 8-godzinne tlenku węgla w latach 2010-2015, na tle poziomu dopuszczalnego przedstawia wykres 9. W 2015 roku średnie roczne stężenia benzenu nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na 3,1 2,8 5,1 6,1 3,2 3,0 3,6 5,3 2,2 3,5 0 2 4 6 8 10 12 mg/m^3 2010 2011 2012 2013 2014 2015 Wykres 9. Maksymalne stężenia 8-godzinne tlenku węgla w latach 2010–2015 (Katowice 1 i Częstochowa 1 - stanowiska tła miejskiego, Katowice 2 i Częstochowa 2 - stanowiska komunikacyjne) żadnym stanowisku pomiarowym, wynosząc od 25% do 76% wartości dopuszczalnej. Na stanowiskach, na których pomiary prowadzone były w sposób automatyczny stężenia wyniosły: w Dąbrowie Górniczej – 2,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, w Rybniku - 3,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, w Częstochowie – 1,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, Czerwionce Leszczyńskich – 3,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na stanowiskach pomiarów metodą pasywną stężenia wyniosły od 1,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 3,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W porównaniu do 2014 roku spadek nastąpił na 6 stanowiskach (Katowice, Czerwionka Leszczyńska, Bielsko-Biała, Częstochowa, Czechowice-Dziedzice), wzrost stężeń o 24% w Rybniku, w Dąbrowie Górniczej stężenia pozostały na tym samym poziomie. W województwie śląskim do końca 2012 roku badania benzenu metodą automatyczną prowadzono na dwóch stanowiskach. W kolejnych latach rozbudowano sieć pomiarową o kolejne analizatory, do pięciu stanowisk. Najniższe stężenia wyznaczone tą metodą występują w części północnej i północno-wschodniej województwa, poniżej 1,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, w aglomeracji górnośląskiej nie przekraczają 2,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenia średnie roczne na poziomie ok. 80% wartości dopuszczalnej występują w obszarach południowo-zachodnich województwa (Rybnik, powiat rybnicki), w sezonie grzewczym (pora chłodna) 2015 roku wynosiły około 6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenia zimą na wszystkich stanowiskach są prawie trzykrotnie wyższe niż latem. Średnie roczne stężenia na wybranych stanowiskach w latach 2012–2015, na tle wartości dopuszczalnej przedstawia wykres 10. Średnie roczne stężenia pyłu zawieszonego PM_{10} w latach 2010–2015 w województwie śląskim wykazują dużą zmienność.

W 2015 roku wartości średnie roczne stężeń pyłu zawieszonego PM_{10} wyniosły: • w aglomeracji górnośląskiej od 39 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Katowice ul. Kossutha i Tychy) do 47 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Gliwice), • w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – od 41 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Żory) do 47 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Rybnik), • w Bielsku-Białej - 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, • w Częstochowie – 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (stacja tła miejskiego ul. Baczyńskiego) do 45 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (stacja komunikacyjna ul. Armii Krajowej), • w strefie śląskiej od 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Ustroń) do 52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Pszczyna). W porównaniu do 2014 roku stężenia średnie roczne: • w aglomeracji górnośląskiej zmniejszyły się na 6 stanowiskach najznaczniej w Tychach o 13%, w Dąbrowie Górniczej pozostały na tym samym poziomie, co w roku poprzednim, • w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej zmniejszyły się na stanowiskach w Rybniku o 11%, w Żorach pozostały na tym samym poziomie, jak w roku 2014, • w strefie Bielsko-Biała miasto zmniejszyły się o 6%, • w strefie Częstochowa miasto zmniejszyły się o 11% (stacja tła miejskiego) oraz o 8% na stacji komunikacyjnej, • w strefie śląskiej zmniejszyły się na 11 stanowiskach (najznaczniej w Ustroniu o 17%), w Lublińcu pozostały na takim poziomie jak w 2014 roku, wzrosły w Myszkowie o 12%. W 2010 roku przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężeń średnich rocznych występowały na 86% stanowisk pomiarowych, w 2015 liczba stanowisk z przekroczeniami zmniejszyła się do 54%. Obniżył się średni dla województwa poziom przekroczeń z 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2010 roku do 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2015 roku. W 2015 roku liczba przekroczeń

dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 była wyższa niż dopuszczalna częstość i wynosiła w: • aglomeracji górnośląskiej – od 69 w Sosnowcu do 110 dni w Gliwicach, • aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – od 85 w Żorach do 103 dni w Rybniku, • w Bielsku-Białej – 59 dni, • w Częstochowie – od 46 do 96 dni na stacji komunikacyjnej, • w strefie śląskiej - od 16 dni w Ustroniu, 20 w Żółtym Potoku do 117 dni w Pszczynie. W porównaniu do 2014 roku, częstości przekroczeń w 2015 roku: • w aglomeracji górnośląskiej – na 6 z 7 badanych stanowisk zmniejszyły się, wzrosły o 11 przekroczeń w Dąbrowie Górniczej, • w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej zmniejszyły się w Rybniku o 22 i Żorach o 4 przekroczenia, • w Bielsku-Białej zmniejszyły się o 15 przekroczeń, • w Częstochowie zmniejszyły się o 7 przekroczeń na stacji tła miejskiego oraz o 35 na stacji komunikacyjnej, • w strefie śląskiej wzrosły o 4 przekroczenia w Lublińcu i Zawierciu, o 22 w Myszkowie, zmniejszyły się o jeden dzień w Żółtym Potoku gm. Janów, o 8 dni w Cieszynie, o 16 w Żywcu, o 21 w Pszczynie i Ustroniu, o 23 w Wodzisławiu, o 25 w Knurowie i Tarnowskich Górach oraz o 27 w Godowie. W 2010 roku liczba przekroczeń była znacznie wyższa niż w 2015 roku. Na czterech stanowiskach w strefie śląskiej (Godów, Knurów, Pszczyna, Wodzisław) przekraczała nawet o około 110 dni dopuszczalną częstość. Z roku na rok zmniejszała się liczba przekroczeń. Od roku 2014, początkowo na jednym stanowisku w Żółtym Potoku gm. Janów, a od 2015 roku również w Ustroniu liczba ta była niższa niż 35 dni.

Średnie roczne stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 w województwie śląskim w latach 2010–2015 przedstawia wykres 12. W 2015 roku wartość dopuszczalna stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM2,5, wynosząca 25 µg/m³, poza stanowiskiem tła regionalnego w Żółtym Potoku (gmina Janów), została przekroczona od 4% do 40%, na 8 z 9 stanowisk wykorzystanych w ocenie rocznej i wyniosła: w aglomeracji górnośląskiej – 27 µg/m³ w Katowicach ul. Kossutha, 31 µg/m³ w Gliwicach i 33 µg/m³ w Katowicach ul. Plebiscytowa/A4 (stacja komunikacyjna), w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej - 28 µg/m³, w strefie Bielsko-Biała miasto - 26 µg/m³, • w strefie Częstochowa miasto - 26 µg/m³, w strefie śląskiej - od 19 µg/m³ w Żółtym Potoku do 35 µg/m³ w Godowie. W porównaniu z rokiem 2014 na wszystkich stanowiskach stężenia średnie roczne pyłu PM2,5 zmniejszyły się: w aglomeracji górnośląskiej o 18% w Katowicach ul. Kossutha, o 16% w Gliwicach, o 13% w Katowicach ul. Plebiscytowa/A4 (stacja komunikacyjna), w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej pozostały na tym samym poziomie jak w 2014 roku, w strefie Bielsko-Biała miasto o 10%, • w strefie Częstochowa miasto o 13%, w strefie śląskiej o 10% w Żółtym Potoku (gmina Janów), o 15% w Tarnowskich Górach oraz o 13% w Godowie.

Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112)* Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów. Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Ochrona przed hałasem w rozumieniu przyjętej ustawy Prawo ochrony środowiska polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Realizacja tego zapisu wymaga znajomości klimatu akustycznego środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (Prawo ochrony środowiska art. 117).

Hałas środowiskowy może być również rozpatrywany w kategoriach ocen subiektywnych. Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów komunikacyjnych. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość tego rodzaju hałasów w następujący sposób zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB (obszar zagrożeń).

Równoważny poziom dźwięku ściśle związany jest również z czasem jego trwania. Przenikający do środowiska hałas może być uciążliwy, czyli utrudniający życie, dokuczliwy, czyli powodujący szkodliwą uciążliwość oraz szkodliwy.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie opracowania nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

3.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości związane z pełną realizacją zabudowy w oparciu o wydane liczne decyzje administracyjne.

Ustalenia zmiany studium wprowadzają nowy element w układzie funkcjonalno-przestrzennym – wprowadzając zabudowę wzdłuż drogi powiatowej, z wykorzystaniem istniejącego układu komunikacyjnego i infrastrukturalnego, pomiędzy wsiami Rusinowice i Sądów oraz dokonują korekty kierunków rozwoju terenów przeznaczonych pod zabudowę we wsi Koszęcin i Brusiek na inne rodzaje zabudowy w przypadku wsi Koszęcin na zabudowę mieszkaniową i usługową w przypadku wsi Brusiek na zabudowę mieszkaniową.

Brak realizacji ustaleń zmiany studium nie będzie się wiązać ze zmianami w środowisku.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Uznanie planowanego zagospodarowania, mogącego potencjalnie, bądź zawsze znacząco oddziaływać na środowisko następuje na podstawie wiedzy o powierzchni zabudowy, jaką jest powierzchnia terenu zajęta przez wszystkie elementy przedsięwzięcia, powodujące zabudowanie lub utwardzenie nieruchomości. Równie istotna jest lokalizacja planowanej zabudowy względem obszarów objętych ochroną prawną. Należy zaznaczyć, że integralną częścią omawianych przedsięwzięć jest „towarzysząca infrastruktura”, czyli wszelkie elementy przedsięwzięcia, inne, niż budowlane. Ich obecność również należy uwzględnić przy kwalifikacji przedsięwzięcia.

Nie przewiduje się ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań na obszarze opracowania w związku z realizacją ustaleń zmiany studium związaną z zabudową mieszkaniową i mieszkaniowo - usługową. Z uwagi na niewielką zmianę w układzie funkcjonalno przestrzennym, polegającej na wprowadzenie jednej linii zabudowy wzdłuż istniejącej drogi oraz znaczną odległość od obszarów cennych przyrodniczo i podlegających ochronie oraz przyjęte rozwiązania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami i uzbrojenia terenu planowane zagospodarowanie terenu nie powinno w sposób znaczący oddziaływać na środowisko. Przyjęte ustalenia nie stanowią znaczącego zagrożenia dla zachowania zasobów i walorów środowiska, a wszelkie presje związane z ryzykiem powstania uciążliwości dla środowiska będą miały charakter lokalny o niewielkim zasięgu i niskiej intensywności, nie powodując szkód w środowisku.

Realizacja wyznaczonych w zmianie studium funkcji nie będzie generować znaczących dla środowiska oddziaływań w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku, w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja zabudowy mieszkaniowej nie będzie generować szkód w środowisku, ani ryzyka przekroczenia standardów jakościowych środowiska.

5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Teren zmiany studium we wsi Brusiek znajduje się w granicach

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”,
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 328 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”.

Pozostałe tereny zmiany studium znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”.

W związku z tym obowiązują zakazy w zagospodarowaniu terenu, do których należą : działalności gospodarczej mogącej spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów i wód powierzchniowych oraz podziemnych..

Na terenach możliwa jest realizacja indywidualnych oczyszczalni ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych. Nieprawidłowa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków może być związana z ryzykiem zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami bytowymi.

6. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na obszarze będącym przedmiotem opracowania nie występują obszary chronione w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).

Teren objęty ustaleniami zmiany studium nie sąsiaduje również z terenami objętymi obszarami ochrony przyrodniczej lub siedliskami o cennych wartościach przyrodniczych lub podlegających ochronie.

Najbliższy obszar lub element przyrody podlegający ochronie to Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą” położony jest w kierunku północnym od obszarów opracowania.

6.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze opracowania nie występują obiekty ochrony konserwatorską nie występują również zabytki archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji i rejestru zabytków. Na terenie obowiązuje ochrona prawna zgodnie z przepisami odrębnymi dla wszelkich, odkrytych w trakcie prac ziemnych przedmiotów zabytkowych oraz obiektów nieruchomych i nawarstwień kulturowych.

Projekt zmiany studium utrzymuje w kierunkach zmiany studium ustalenia z zakresie ochrony konserwatorskiej dla terenów zmiany studium w tym w szczególności obejmującą teren zmiany studium w Koszęcinie Strefę „B” – układ przestrzenny zachowanej zabudowy starej części Koszęcina łącznie z pasem w pierwszej linii zabudowy ul. Sobieskiego.

6.3 Obszary proponowane do objęcia ochroną

Na obszarze objętym zmianą studium nie proponuje się nowych form ochrony przyrody.

6.4 Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Na obszarze opracowania nie występują obszary Natura 2000, najbliższy obszar to Natura 2000 to Specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Małej Panwi” PLH160008, położony w odległości około 20 km. W granicach opracowania brak jest również innych obszarów objętych prawną ochroną przyrodniczą. Teren pozbawiony jest form zieleni naturalnej, zadrzewienia, zakrzaczenia, które mogły by stanowić element funkcjonalny i strukturalny lokalnych korytarzy ekologicznych, łączących w spójną całość system obszarów chronionych. Występują zadrzewienia wzdłuż dróg. Brak jest również cieków wodnych mogących pełnić takie funkcje.

Obszar opracowania nie wiąże się z zagrożeniem dla obszarów o dużych walorach przyrodniczych.

7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany studium zagospodarowania przestrzennego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła zupełnie nowe ramy dla rozwoju regionalnego. Dlatego projekt dokumentu wyznacza nowe pole działań, między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz jego zasobów, środowiska kulturowego oraz tożsamości narodowej i regionalnej. Realizacja tych działań umożliwi włączenie naszego potencjału przyrodniczego w europejski system ekologiczny i wykorzystanie go dla turystyki i rekreacji. Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. (ze zmianami),
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz z Protokołem.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Głównym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Polskę jest „*Polityka ekologiczna państwa Polskiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 -2014*”, który określa kierunki polityki ekologicznej kraju. Dokument ten wyznacza ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 4 lat z perspektywą na następne 4 lata. Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do spełnienia postanowień Traktatu Akcesyjnego, między innymi do sporządzenia omawianego dokumentu

Cele realizacyjne polityki ekologicznej państwa:

- wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski;
- ochrona klimatu.

W/w cele zgodne są z celami *VI Programu Działań na Rzecz Środowiska UE* oraz *Strategią UE dotyczącą Trwałego Rozwoju*. W związku z czym realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisuje się w cele na poziomie całej Wspólnoty Europejskiej. Dokument ten określa priorytetowe pola działań w zakresie ochrony środowiska, co pozwala na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całej Ziemi, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono następujące zagadnienia: zmiana klimatu, przyroda i zróżnicowanie biologiczne, środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia, zasoby naturalne i odpady.

Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z polityk wspólnotowych o najszerszym zasięgu. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska, o czym mówią w/w strategia i działania UE. Dokumenty regionalne odnoszące się do ochrony środowiska w województwie Lubuskim w szerokim zakresie nawiązują do ustaleń środowiskowych zawartych zarówno w opracowaniach krajowych i międzynarodowych. Kluczową zasadą polityki Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Głównym dokumentem w regionie w zakresie środowiskowym jest „*Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015*”, którego nadrzędnym celem jest wdrażanie polityki ekologicznej państwa w regionie. Naczelną zasadą Programu Ochrony Środowiska jest: zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych.

Ponadto projekt zmiany studium uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych i organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru dla ujęć komunalnych.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska czy plany gospodarki odpadami, stanowiących materiały wyjściowe do formułowania zapisów studium.

Projekt zmiany studium nie wprowadza zmian wpływających na naruszanie ww zasad.

8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń zmiany studium przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia. Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji studium nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne.

Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:

- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

8.1 Różnorodność biologiczna

Obecnie obszar opracowania wykazuje niski stopień zróżnicowania siedliskowego, a tym samym bioróżnorodności gatunkowej. Teren stanowi w części tereny zabudowane ruralistyczne oraz pole orne bez zadrzewień śródpolnych i cieków wodnych.

Kształtowanie zieleni urządzonej w ramach wyznaczonych w studium kierunków zagospodarowania, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej korzystnie wpłynie na funkcjonowanie lokalnych, synantropijnych gatunków.

Wskazane w projekcie nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową i zmiana zabudowy mieszkaniowej na mieszkaniowo - usługową będą się wiązały z ingerencją w wierzchnie, biologicznie aktywne warstwy gleby, w wyniku realizacji inwestycji. Będą to oddziaływania intensywne o zasięgu lokalnym. Utwardzenie części terenów, będzie się wiązać z lokalnym zaburzeniem czynników edaficznych, a tym samym z naruszeniem edafonu. Będą to oddziaływania bezpośrednie i częściowo odwracalne w skutkach dla mikroflory glebowej. Ustalenia zmiany studium wprowadzają częściową kompensację start wynikających z utwardzenia podłoża i robót ziemnych poprzez wymóg zachowania powierzchni biologicznie czynnej oraz wprowadzenie zieleni urządzonej, towarzyszącej poszczególnym funkcjom, terenu.

Należy podnieść, że wprowadzanie i uzupełnianie zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie, przydrożnej, izolacyjnej - należy dokonywać wyłącznie wykorzystując rodzime gatunki drzew, nieinwazyjne.

Oddziaływania ustaleń zmiany studium w zakresie bioróżnorodności ocenia się, jako mało intensywne, o zasięgu lokalnym, natomiast pod względem korzyści dla środowiska – jako neutralne, nieznaczące dla zachowania istniejącej, ubogiej bioróżnorodności.

8.2 Rośliny i zwierzęta

Realizacja ustaleń zmiany studium w zakresie prowadzenia wszelkich robót budowlanych wiąże się z ingerencją w siedliska życia ptaków. Obszar opracowania zasiedlony jest przede wszystkim przez gatunki synantropijne, często zamieszkujące budynki i obiekty małej architektury. Dlatego też - przed rozpoczęciem prac powinna zostać wykonana inwentaryzacja przyrodnicza, która wyjaśni, czy w budynku, bądź w sąsiedztwie planowanej inwestycji gniazdują lub ukrywają się ptaki objęte ochroną. Jeżeli badania terenowe wykażą, że zniszczenie schronień gatunku chronionego jest konieczne, należy uzyskać stosowną zgodę właściwego organu ochrony środowiska oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe których warunki naturalne i parametry środowiskowe będą zgodne z wymogami siedliskowymi tego gatunku.

Prace budowlane, a także tynkarskie nie mogą być prowadzone w otoczeniu zajętych przez ptaki gniazd znajdujących się w budynkach w okresie lęgowym, czyli od początku marca do końca sierpnia. Dotyczy to chronionych prawem gatunków (np. jerzyka, wróbla, kawki, jaskółek oknówek i gołębia miejskiego). Niszczenie gniazd i siedlisk tych gatunków, jak również płoszenie ptaków, zagrożone jest karą grzywny lub aresztu (art. 127 pkt. 2 lit. e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Jeżeli przeprowadzone inwentaryzacje wykażą obecność ptaków, a podczas prowadzenia prac zostaną zniszczone ich siedliska (np. likwidacja wlotów na stropodach, usunięcie szczelin w ścianach), wówczas należy zwrócić się do odpowiedniego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zgody na zniszczenie siedlisk ptaków chronionych. W ramach działań kompensacyjnych za utracone miejsca gniazdowania zaleca się rozwieszenie skrzynek lęgowych w miejscach, które poprzednio były zajmowane przez ptaki.

Brak cieków i większych zastoiśk wodnych na obszarze opracowania nie sprzyja wędrówkom płazów na tym terenie, prawdopodobieństwo pojawienia się tego gatunku na obszarze opracowania jest bardzo małe.

Realizacja ustaleń zmiany studium będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki. Niszczenie zieleni na skutek nieprawidłowego wykonywania robót ziemnych, niewłaściwego wykorzystania sprzętu mechanicznego, niewłaściwej organizacji placu budowy albo urządzeń technicznych oraz

zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności jest niedopuszczalne i przewidziane są w tym przedmiocie administracyjne kary pieniężne, bądź nawet zapisy Kodeksu Karnego.

Usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić za zezwoleniem wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starosty, wydanym na wniosek władającego. Organ może uzależnić udzielenie zezwolenia od przeniesienia drzew lub krzewów we wskazane przez siebie miejsce albo zastąpienia drzew lub krzewów przewidzianych do usunięcia innymi drzewami lub krzewami. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji występowania gatunków roślin objętych ochroną w miejscu planowanych inwestycji, należy zapewnić możliwość przeniesienia tych gatunków w inne, nie zagrożone miejsca o podobnych warunkach siedliskowych dla tego gatunku.

Ustalenia dokumentu dopuszczają lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Spośród wszystkich elementów wchodzących w skład infrastruktury telekomunikacyjnej, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę części z nich konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Należy pamiętać, że ani decyzja środowiskowa ani zezwolenie na realizację inwestycji nie upoważniają do naruszania zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin i zwierząt (przepisy odrębne). Jeżeli inwestycja miałaby powodować naruszenie tych zakazów, to konieczne jest osobne zezwolenie wydane przez Regionalnego lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Place budowy i inne elementy zabudowy tymczasowe (place budowy, platformy do przewiertów, składowiska materiałów oraz odpadów, drogi techniczne i dojazdowe etc.) dla uniknięcia przypadkowych zniszczeń planować tak, by nie zajmowały powierzchni siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Z uwagi na brak szczegółowych danych dotyczących planowanej lokalizacji infrastruktury łączności publicznej, kierując się zasadą przezorności należy stwierdzić, iż realizacja tego przedsięwzięcia może potencjalnie spowodować ryzyko zniszczenia stanowisk potencjalnie występujących chronionych gatunków roślin.

Podstawą dobrej praktyki podczas projektowania elementów infrastruktury telekomunikacyjnej jest umiejętne dobranie lokalizacji, tak by stosowanie działań minimalizujących nie było konieczne. Przed rozpoczęciem inwestycji należy dokonać szczegółowej oceny potencjalnych lokalizacji z uwzględnieniem walorów przyrodniczych we wszystkich lokalizacjach gdzie zachodzi możliwość powstania zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Niezbędne jest dokładne wskazanie stanowisk chronionych gatunków roślin.

Ponadto można zoptymalizować terminy prac budowlanych w celu uniknięcia płoszenia zwierząt, przynajmniej w okresach rozrodu. Jeśli w odległości do 0,5 km od inwestycji znajdują się siedliska gatunków chronionych ptaków należy tak zaplanować prace, by te o największym natężeniu emitowanego hałasu przypadają poza sezonem lęgowym ptaków (pomiędzy 1 sierpnia a 1 marca). Należy pamiętać, że niektóre z gatunków ptaków lęgną się także w innych miesiącach np. w lutym –wówczas trzeba dostosować terminy prac do tych gatunków ze względu na ich wrażliwość na zmiany środowiska przyrodniczego. Podsumowując optymalna lokalizacja z uwzględnieniem okresu lęgowego ptaków może zminimalizować potencjalne ryzyko. W przypadku realnego ryzyka złamania zakazów dotyczących ochrony gatunków roślin i zwierząt wymagane będzie specjalne zezwolenie wydane przez właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Nie przewiduje się w związku z realizacją pozostałych ustaleń zmiany studium działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych. Oddziaływanie realizacji ustaleń zmiany studium na lokalną faunę będzie mieć charakter stały o większej intensywności w fazie realizacji ustaleń i mniej intensywnej w fazie eksploatacji. Wprowadzanie zieleni w ramach osiągnięcia wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych, zapisy dopuszczające wprowadzanie zieleni urządzonej wokół, a także kształtowanie ciągów zieleni przydrożnej, uzupełnianie istniejących drzewostanów, stanowić będą działania kompensacyjne dla stanowisk, które zostaną zniszczone w związku z pracami ziemnymi i budowlanymi.

8.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Teren zmiany studium we wsi Brusiek znajduje się w granicach

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”,
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 328 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”.

Pozostałe tereny zmiany studium znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”.

Potencjalne ryzyko zanieczyszczenia wód może być związane z ewentualnymi pracami budowlanymi (np. wycieki paliwa z maszyn i urządzeń) i może zostać ograniczone poprzez odpowiednią organizację robót budowlanych i zabezpieczenie terenu.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej na obszarze opracowania będzie się wiązał ze wzrostem ruchu samochodowego, a w konsekwencji infiltracyjnym przenikaniu związków ropopochodnych wraz z wodami opadowymi w głąb profilu glebowego. Utwardzone podłoża stwarzają warunki dla wzmożonego wpływu powierzchniowego, a tym samym wypłukiwania z powierzchni utwardzonych wszelkich zanieczyszczeń. Rozwiązania technologiczne w zakresie gospodarowania wodami opadowymi przyczynią się do zminimalizowania ryzyka infiltracji tych wód w głąb profilu glebowego i dalej do wód gruntowych.

Ochronie jakości wód podziemnych sprzyjają zapisy w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów, które ustalają obowiązek segregacji odpadów stałych.

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji danej inwestycji oraz od specyfiki pełnionej funkcji. Nie przewiduje w związku realizacją ustaleń zmiany studium ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo- wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Przestrzeganie zapisów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, określonych w zmianie studium stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

8.4 Krajobraz

Istniejąca struktura krajobrazowa obszaru opracowania jest mało urozmaicona. Dominuje czynnik antropogeniczny w postaci istniejącej zabudowy, jako krajobraz przekształcony w związku z działalnością człowieka oraz tereny użytkowane rolniczo.

Ustalenia zmiany studium korzystnie wpłyną na uporządkowanie przestrzeni, wyznaczając ciągi zabudowy w sposób uporządkowany.

Lokalnie walory estetyczne krajobrazu zostaną wzbogacone o zieleń urządzoną w ramach realizacji nowych funkcji terenu. Istotnym działaniem, służącym kształtowaniu krajobrazu jest przestrzeganie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

Studium zachowuje jednolite zasady w tym wysokości budynków w obrębie całej gminy, zachowując ustalone zasady dla zmienianych terenów.

Ustalenia zmiany studium respektują ochronę zasobów i walorów krajobrazowych, a także kulturowych na obszarze opracowania. Porządkują przestrzeń i korzystnie wpłyną na odbiór wizualny lokalnego krajobrazu.

8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny

Wszelkie prowadzone roboty budowlane w związku z realizacją ustaleń zmiany studium będą wywoływać lokalny, tymczasowy i krótkotrwały wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również emisja hałasu i powstanie wibracji w związku z pracą urządzeń i maszyn oraz wzmószony transport podczas realizacji budowy. Jednak realizacja ustaleń nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości środowiska atmosferycznego, nie powinna powodować uciążliwości, a niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych.

Obsługa komunikacyjna terenów objętych zmianą studium odbywać się będzie za pomocą istniejących dróg publicznych przyległych do granic opracowania zmiany studium. W ciągu dnia dominować będzie hałas związany z ruchem ciężarowych pojazdów i maszyn budowlanych w fazie realizacji budowy. Po zakończeniu prac budowlanych hałas będzie związany głównie z ruchem kołowym na drogach dojazdowych, nie będzie on generować uciążliwości. Ponadto zapisy zmiany studium nakładają obowiązek przestrzegania standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej.

W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym. Lokalne kotłownie na gaz, czy węgiel i koks stanowią punktowe emitory dwutlenku węgla, w tym przypadku korzystnie ocenia się rozwiązania zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych, niskoemisyjnych i wysokosprawnych źródeł energii oraz paliw odnawialnych.

Niekorzystnym parametrem klimatu akustycznego będzie przeciwdziałać ma zieleń wysoka i powierzchnia biologicznie czynna, towarzysząca poszczególnym funkcjom terenu. Należy jednak zauważyć, że zieleń urządzone będzie spełniać swoje funkcje ochronne jedynie w okresie wegetacyjnym.

Oddziaływanie realizacji ustaleń zmiany studium na klimat akustyczny i jakość powietrza będzie zróżnicowane w czasie i przestrzeni z uwagi na etapowanie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Największe uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery wystąpią w fazie realizacji inwestycji, na etapie przygotowania gruntu do budowy, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu lokalnym i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac.

8.6 Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja ustaleń zmiany studium w zakresie kształtowania nowej zabudowy skutkować będzie zniszczeniem aktywnej biologicznie warstwy glebowej co będzie miało charakter trwały. Gleby na obszarze opracowania cechują się niskim potencjałem produkcyjnym, a tym samym małą przydatnością dla prowadzenia produkcji rolniczej. Charakter tych zmian będzie mieć zasięg lokalny, bezpośrednio ingerując w wierzchnie warstwy struktury gleb, zaś intensywność oddziaływań będzie znaczna w przypadku przygotowania gruntu pod budowę. Wprowadzanie zieleni urządzonej i zachowanie współczynnika powierzchni biologicznie czynnej ograniczy infiltracyjne przenikanie zanieczyszczeń do gleb. Zachowaniu standardów jakościowych gleb sprzyjają również z zapisy w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, w zakresie której ustala się zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi, a także zapisy z zakresu gospodarki odpadami.

Oddziaływanie na gleby będzie mieć charakter lokalny i krótkotrwały, związany z prowadzeniem prac ziemnych w związku z przygotowaniem gruntu do budowy. Realizacja ustaleń zmiany studium będzie mieć charakter częściowo odwracalny w kontekście wpływu na środowisko glebowe. W obszarach zajętych bezpośrednio pod budynkami i placami charakter zmian będzie lokalny i stały.

8.7. Zabytki, krajobraz kulturowy

Nie wprowadza się nowych zapisów w przedmiocie ochrony zabytków, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego z uwagi na brak występowania obiektów zabytkowych na obszarze opracowania.

Projekt zmiany studium utrzymuje w kierunkach zmiany studium ustalenia z zakresu ochrony konserwatorskiej dla terenów zmiany studium w tym w szczególności obejmującą teren zmiany studium w Koszęcinie Strefę „B” – układ przestrzenny zachowanej zabudowy starej części Koszęcina łącznie z pasem w pierwszej linii zabudowy ul. Sobieskiego.

8.8 Obszary chronione

Na obszarze opracowania nie zostały ustanowione obszarowe formy ochrony przyrody. W najbliższym otoczeniu, lecz poza granicami zmiany studium nie występują też obszarowe formy ochrony przyrody. Najbliższy obszar lub element przyrody podlegający ochronie to Park Krajobrazowy „Lasy nad Górą Liswartą” jest w kierunku północnym od obszaru opracowania. Najbliższy obszar to Natura 2000 to Specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Małej Panwi” PLH160008, położony w odległości około 20 km.. Realizacja ustaleń zmiany studium nie wprowadza kierunków zagospodarowania, mogących naruszyć strukturę i procesy przyrodnicze i ekologiczne korytarzy ekologicznych, Ponadto realizacja ustaleń zmiany studium nie naruszy zasobów i walorów przyrodniczo krajobrazowych tych terenów.

8.9 Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na zdrowie i warunki życia ludzi

Nie przewiduje się ryzyka powstania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.

8.10. Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Realizacja funkcji mieszkaniowych zwiększy zasięg uciążliwości związany z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, zwłaszcza w związku z obsługą komunikacyjną funkcji planowanych. Chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy, jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac. Uciążliwości te związane również będą z emisją hałasu.

Zapisy zmiany studium w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej, a także w zakresie ochrony środowiska nakładają szereg wymogów sprzyjających zachowaniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu ryzyka poważnych awarii oraz zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

8.10. Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na klimat

Tereny objęte zmianą studium przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo - usługową o niskiej intensywności i obejmują tereny o nieznacznym obszarze w stosunku do powierzchni terenów zabudowanych gminy. W związku z powyższym nie przewiduje się wpływu na klimat analizowanych ustaleń.

Tabela 1 Prognoza wpływu na środowisko ustaleń zmiany studium dla poszczególnych terenów- podsumowanie

Charakter oddziaływania	Przeznaczenie	Wpływ ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze w granicach objętych opracowaniem	Ocena potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze
średnio korzystne	MN MU	<p>Tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej. Rozbudowa i realizacja obiektów i funkcji wpłynie na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, zauważalne przekształcenie krajobrazu. Planowane zainwestowanie terenu będzie źródłem emisji z systemów grzewczych (tzw. emisja niska) oraz hałasu na drogach dojazdowych. Przewidywany wzrost produkcji ścieków i odpadów, zapotrzebowania na media. Utwardzenie podłoża na znacznych terenach będzie skutkowało ograniczeniem infiltracji wód opadowych w głąb profilu glebowego, większy spływ powierzchniowy. Przewidywane zwiększenie natężenia ruchu, wzrost emisji spalin, zanieczyszczeń gazowych. Zalecane wprowadzanie zieleni izolacyjnej przy szlakach komunikacyjnych w sąsiedztwie zwartej zabudowy mieszkaniowej. Wskazane wprowadzanie zieleni w postaci szpalerów drzew, ciągów, żywopłotów, skwerów i trawników. Docelowe uzbrojenie terenów w sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wdrożenie ustalonych zasad gospodarki odpadami ograniczy i zminimalizuje niekorzystne oddziaływania na środowisko. Planowane zainwestowanie będzie sprzyjać poprawie warunków zamieszkiwania i aktywności społecznej mieszkańców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako średnio korzystne, lub niepożądane, • pod względem intensywności przekształceń- jako zauważalne, duże, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne, • pod względem trwałości przekształceń - jako nieodwracalne lub częściowo odwracalne.
z tendencją do niekorzystnych	Droga powiatowa IT	<p>Tereny drogi powiatowej i infrastruktury technicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – tendencja do niekorzystnych. • pod względem intensywności przekształceń- jako zauważalne, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem częstotliwości - jako stałe, okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania – jako lokalne, • pod względem trwałości przekształceń - jako nieodwracalne.
neutralne w kierunku korzystnych	R	<p>Tereny rolnicze, upraw rolniczych. Tereny związane ze stałym pokryciem szatą roślinną. Uprawa roli sprzyja dobrej kondycji gleb, pozwala zachować jej potencjał produkcyjny, zapobiega erozji. Lokalna zieleń śródpolna stanowi ważny element lokalnej struktury przyrodniczej, sprzyja zachowaniu i kształtowaniu lokalnej bioróżnorodności. Tereny związane z obecnością gatunków synantropijnych i pospolitych, potencjalne miejsce żerowania zwierząt. Oddziaływanie bezpośrednie na środowisko gruntowo-wodne. Wzrost chemizacji rolnictwa może skutkować zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego związkami azotu i fosforu. Możliwość ograniczania niekorzystnych oddziaływań poprzez prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – neutralne w kierunku korzystnego, • pod względem intensywności przekształceń- zauważalne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania - jako stałe i okresowe (okres wegetacji), • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne, • pod względem trwałości przekształceń - częściowo odwracalne.

9. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W projekcie zmiany studium zachowano rozwiązania obowiązujące studium mające na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

Niezależnie od ustaleń zmiany studium, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Niniejsza prognoza nie stwierdza znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Ponadto zgodnie z rozpoznaniem terenu i danych, zawartych w materiałach źródłowych na przedmiotowym obszarze brak jest występowania form ochrony przyrody prawnie ustanowionych.

Projekt zmiany studium odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych. Poniżej zostały wyszczególnione rozwiązania pozwalające osiągnąć te cele, podzielone na 5 kategorii:

- rozwiązania funkcjonalno- przestrzenne,
- rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska,
- rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności,
- rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu.

9.1 Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne

Na ustalenia zmiany studium oraz projektowane rozwiązania funkcjonalno przestrzenne wywierają wpływ czynniki fizyczno-geograficzne, jak np. rzeźba terenu, czynniki biologiczno-ekologiczne np stan zasobów przyrodniczych oraz sposób jego zagospodarowania. Rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne, przedstawione w projekcie zmiany studium są odpowiedzią na zapotrzebowania gminy na nowe rezerwy terenów mieszkaniowych. Dostępność komunikacyjna zostanie zapewniona istniejącymi szlakami komunikacyjnymi.

Przedstawione we wcześniejszych częściach niniejszego opracowania analizy wskazują na to, iż nie ma istotnych przeciwwskazań do zaproponowanego w projekcie przeznaczenia terenu opracowania.

9.2 Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja ustaleń zmiany studium wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie zmiany studium.

Zmiana studium utrzymuje obowiązujące ustalenia w tym, w szczególności

W uporządkowaniu gospodarki wodno- ściekowej:

- Objęcie wszystkich miejscowości wraz z przysiółkami siecią wodociagową.
- Rozbudowa i modernizację sieci kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.
- Budowa nowych oczyszczalni i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na wszystkie większe miejscowości.
- Budowa zbiorników małej retencji na rzece Leśnicy.

W uporządkowaniu gospodarki odpadami:

- Udział w budowie nowoczesnego składowiska na stałe odpady komunalne.
- Wprowadzenie segregacji odpadów w miejscu ich powstawania. Rekultywacja nieczynnego składowiska we Wierzbiu.
- Rezerwowanie terenu na wypadek konieczności budowy gminnego wysypiska Rekultywacja istniejącego składowiska w Sadowie po zakończeniu jego eksploatacji.

W energetyce:

- Gazyfikacja gminy
- Rozwój ekologicznych źródeł energii Rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego

W ochronie i kształtowaniu środowiska przyrodniczego:

- Ochrona wód powierzchniowych i głębszych przez rozbudowę sieci kanalizacyjnej.
- Regulacja stosunków wodnych - przez konserwację urządzeń melioracyjnych i rozbudowę zbiorników retencyjnych.
- Ochrona powietrza atmosferycznego przez modernizację systemów grzewczych oraz wprowadzenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE).
- Ochrona powierzchni ziemi przez uporządkowaną gospodarkę odpadami stałymi i ciekłymi i likwidację dzikich wysypisk i wyrobisk.
- Ochrona przyrody - przez zachowanie i poszerzenie obszarów chronionych, gatunkową ochronę roślin i zwierząt, ochronę lasów, pomników przyrody, zadrzewień śródpolnych i drogowych, zieleni parkowej, osiedlowej i cmentarnej.
- Wspomaganie procesu zalesień gleb o niskiej bonitacji.

9.3 Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze opracowania nie występują obiekty wpisane do ewidencji i rejestru zabytków Projekt zmiany studium utrzymuje w kierunkach zmiany studium ustalenia z zakresie ochrony konserwatorskiej dla terenów zmiany studium w tym w szczególności obejmującą teren zmiany studium w Koszęcinie Strefę „B” – układ przestrzenny zachowanej zabudowy starej części Koszęcina łącznie z pasem w pierwszej linii zabudowy ul. Sobieskiego. Wszelkie odkryte w trakcie prac ziemnych przedmioty zabytkowe oraz obiekty nieruchomości i nawarstwienia kulturowe podlegają ochronie prawnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

10. 4 Rozwiązania służące ochronie krajobrazu

Ochronie krajobrazu służą zapisy określające zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Do najbardziej istotnych w przedmiocie ochrony krajobrazu należą: zachowanie jednolitych ustaleń w zakresie warunków kształtowania zabudowy dla terenu całej gminy.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe do projektu zmiany studium.

Dla proponowanego projektu przewidziano alternatywne rozwiązanie w postaci bardziej intensywnych form zagospodarowania w tym z zabudowa produkcyjną we wsi Koszęcin.

Przyjęty wariant uznano za bardziej uzasadniony ekonomicznie i mniej ingerujący w istniejącą strukturę a zarazem w pełni zaspakajający potrzeby w zakresie obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej.

11. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, według kryteriów zawartych w rozdziale opisującym potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń zmiany studium prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zająć konieczność zmiany studium, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji zmian studium.

Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektu zmiany studium

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń zmiany studium należy wziąć pod uwagę dostępność danych które warto poddać ocenie.. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Tabela 2. Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń zmiany studium

Elementy monitorowane	WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
UŻYTKOWANIE ZIEMI	Powierzchnia terenów zielonych	wzrost
	Udział terenów zabudowanych	wzrost / stabilizacja
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
	Poziom skanalizowania terenu	zupełne
OCHRONA ŚRODOWISKA	Emisja gazów do atmosfery	spadek
	Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek

Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	stabilizacja/poprawa
Ilość powstających odpadów komunalnych	stabilizacja/spadek

12. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku przeprowadzonej analizy planowanego zainwestowania nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko wskutek realizacji zmiany studium

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Koszęcin.

Sporządzenie prognozy ma na celu dokonanie oceny, czy zapisy projektu zmiany studium nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem

Przedmiotem zmiany studium jest uzupełnienie przeznaczenia terenu o tereny

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej
- IT – tereny infrastruktury technicznej

W zakresie zmiany studium wystąpiły tereny rolne i teren drogi powiatowej, dla których nie wprowadza się zmian. Teren infrastruktury technicznej (IT) jest istniejącą wieżą telefonii komórkowej.

Analizowana zmiana studium stanowi kolejną zmianę po zmianie studium przyjętym uchwałą Nr 284/XXX/2016 RADY GMINY KOSZĘCIN z dnia 24 listopad 2016 w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin.

Z uwagi na przejrzystość zapisów ujednoliconego studium tereny opracowywanej zmiany ponumerowano kolejnymi numerami od 12 do 14:

- Nr 12 - teren w miejscowości Koszęcin przy ul. Sobieskiego,
- Nr 13 - teren w miejscowości Brusiek przy ul. Kościelnej,
- Nr 14 - między miejscowościami Sadów i Rusinowice wzdłuż drogi DPS 2331.

Nr 12 - teren w miejscowości Koszęcin przy ul. Sobieskiego – stanowi teren niezabudowany zurbanizowany położony w środku zabudowy wsi gminnej, przy drodze wojewódzkiej; przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy mieszkaniowej; projekt zmiany studium zmienia kierunki rozwoju przedmiotowego terenu na zabudowę mieszkaniową i usługową. (załącznik nr 1 do prognozy)

Nr 13 - teren w miejscowości Brusiek przy ul. Kościelnej - stanowi teren niezabudowany w zwartym układzie wsi Brusiek, położony pomiędzy ulicą kościelną a drogą wojewódzką; przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy letniskowej; projekt zmiany studium zmienia kierunki rozwoju przedmiotowego terenu na zabudowę mieszkaniową.(załącznik nr 2 do prognozy)

Nr 14 - między miejscowościami Sadów i Rusinowice wzdłuż drogi DPS 2331 – w znacznej części niezabudowany rolny, część terenu obejmuje zabudowę we wsi Rusinowice oraz istniejącą wieżę telefonii komórkowej. przeznaczony w obowiązującym studium na tereny zabudowy mieszkaniowej, w części przy wsi Rusinowice na pozostałych terenach tereny rolne, projekt zmiany studium utrzymuje tereny zabudowy mieszkaniowej oraz wprowadza na terenach rolnych wzdłuż drogi powiatowej nowe tereny zabudowy mieszkaniowej.

Teren zmiany studium we wsi Brusiek znajduje się w granicach

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”,
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 328 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”.

Pozostałe tereny zmiany studium znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec ~ Myszków”.

Zmiana studium utrzymuje obowiązujące ograniczenia środowiskowe, ochrony zabytków zasady obsługi terenów w infrastrukturę techniczną.

Najbliższy obszar lub element przyrody podlegający ochronie to Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą” położony jest w kierunku północnym od obszaru opracowania. Na obszarze opracowania nie występują obszary Natura 2000,

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin

najbliższy obszar to Natura 2000 to Specjalny obszar ochrony siedlisk „Dolina Małej Panwi” PLH160008, położony w odległości około 20 km.

Obecnie obszar opracowania wykazuje niski stopień zróżnicowania siedliskowego, a tym samym bioróżnorodności gatunkowej. Tereny stanowią tereny zabudowane mieszkaniową jednorodzinna, tereny ruralistyczne nie zabudowane oraz pole orne bez zadrzewień śródpolnych i cieków wodnych

Realizacja funkcji mieszkaniowych i zabudowy mieszkaniowo- usługowej, zwiększy zasięg uciążliwości związany z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, zwłaszcza w związku z obsługą komunikacyjną funkcji planowanych. Chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy, jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac. Uciążliwości te związane również będą z emisją hałasu.

Nie przewiduje się w związku z realizacją zmiany studium ryzyka poważnych awarii oraz zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływać na tereny poza granicami kraju.

Przestrzeganie przyjętych w projekcie zmiany studium zasad służących zachowaniu właściwego stanu jakości i zasobów środowiska przy równoległym zachodzącym procesie rozwoju gospodarczego pozwoli na spełnienie przesłanek fundamentalnych zasad zrównoważonego rozwoju w gminie Koszęcin.

Oświadczenie
autora oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2017 r. poz. 1405).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Sylwia Wróbel